MAATALOUS

Peltoalueiden merkitys luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta on suurempi kuin niiden osuus Suomen pinta-alasta. **PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ KIMMO HÄRJÄMÄKI, LUONNON- JA RIISTANHOITOSÄÄTIÖ**

VILLE-PETTERI MÄÄTTÄ

Rikard Korkman toivoo viljelijöiden käyttöön mittareita, joilla ympäristötyössä onnistumista voisi itse arvioida.

Luonnon monimuotoisuutta ei saa unohtaa

HYVINKÄÄ (MT)
Teho plus -hankkeen seminaarissa viljelijäpuheenvuoron pitänyt **Rikard Korkman** perää maaseudun ympäristönsuojelun näkökulman laajentamista vesiensuojelusta myös luonnon monimuotoisuuteen.

Monimuotoisuuden näkökulmaa tilaisuudessa valotti Luonnon- ja riistanhoitosäätiön projektipäällikkö **Kimmo Härjämäki**.

”Peltoalueiden merkitys luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta on suurempi kuin niiden osuus Suomen pinta-alasta, joka on Euroopan pienin, alle seitsemän prosenttia pinta-alasta.”

Härjämäki esittelee kuulijoilleen rinnakkain ilmakuvia 1960- ja 2000-luvulta. Niistä näkee, miten ilmakuvien päälle piirretyt peltojen pientareita ja ojia kuvaavat viivat ovat vähentyneet dramaattisesti 40 vuodessa.

Sen myötä myös elintila monelle maatalousympäristön eliölle on vähentynyt.

”Maatalousympäristössä elää 20 prosenttia Suomen uhanalaisista lajeista. Yhtään sellaista perinnebiotooppiakaan ei ole, joka olisi turvattu.”

Yhtenä uhkakuvana Härjämäki mainitsee vuokrapeltojen määrän kasvun.

”Vuokrapeltojen kasvukunto usein heikkenee, kun lyhyt vuokra-aika ei motivoi sen ylläpitämiseen. Etäältä tilasta lannanlevitysalaksi haaliituista pelloista halutaan nopeasti hoidettavia, joten kaikki viljelyesteet raivataan pois. Myös peltojen reunavyöhykkeet ovat jonkun muun hoidossa kuin vuokralaisen.”

Härjämäki heittää viljelijöille vielä haasteen.

”Monimuotoisuutta pitää lähestyä myös maatalouden imagon näkökulmasta. Kun maaseudun tuotteita myydään tarinoilla ja mielikuvilla laiduntavista eläimistä, sille pitäisi edes jonkin verran olla myös vastinetta todellisuudessa.”

JUHANI REKU

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %

Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket ja Y-agro	169–173 ↔
Avena	165–170 ↔
Fazer 1)	174 ↔
Helsingin Mylly	170 ↔
Kesko (valk. väh. 12 %) 2)	172 ↔
Kinnusen Mylly	180 ↔
Myllyn Paras	171 ↔
Raisioagro	172–176 ↑
Viking Malt	175 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket ja Y-agro	305 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	290 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket ja Y-agro	160–165 ↔
A-Rehu	170–175 ↔
Avena	152 ↔
Kesko 2)	152 ↔
Kinnusen Mylly	175 ↔
Raisioagro	163–170 ↔
Satarehu	168 ↔
Luomurehuvehnä	
Agrimarket ja Y-agro	265 ↔
Rehuohra	
Agrimarket ja Y-agro	122–140 ↔
Altia	145 ↔
A-Rehu	142–145 ↔
Avena	121–137 ↔
Kesko 2)	137 ↔
Kinnusen Mylly	150 ↑
Raisioagro	137–147 ↔
Mallasohra	
Agrimarket ja Y-agro	152 ↔
Avena	152 ↔
Raisioagro	150 ↔
Luomuohra	
Agrimarket ja Y-agro	290 ↔
Rehukaura	
Agrimarket ja Y-agro	124–125 ↔
–vienti, myllykaura	123–127 ↔
A-Rehu	110–125 ↔
Avena (elintarvikek.)	110–127 ↔
Helsingin Mylly	130 ↔
Kesko 2)	132 ↔
Kinnusen Mylly	122 ↑
Satarehu	128 ↔
Suurimokaura	
Fazer	134 ↔
Myllyn Paras	142 ↔
Raisioagro	136–138 ↔
Luomukaura	
Agrimarket ja Y-agro	225 ↔
Avena	215 ↔
Fazer (suurimo)	220 ↔
Helsingin Mylly	230 ↔
Polar bio oats	230 ↔
Raisioagro (suurimo)	235 ↔
Luomurehukaura	
Agrimarket ja Y-agro	190 ↔
Ruis	
Agrimarket ja Y-agro	197 ↔
Avena	197 ↔
Fazer 3)	200 ↔
Kinnusen Mylly 4)	210 ↑
Myllyn Paras	200 ↔
Raisioagro	194 ↔
Luomuruis	
Agrimarket ja Y-agro	385 ↔
Fazer	375 ↔
Helsingin Mylly	390 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	362–377 ↓
Raisioagro	363–377 ↓
Härkäpapu	
Agrimarket ja Y-agro	220 ↔
Raisioagro	220 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket ja Y-agro	370 ↔
Kinnusen Mylly	385 ↔
Rehuherne	
Agrimarket ja Y-agro	220 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket ja Y-agro	370 ↔
Kinnusen Mylly	375 ↔
Polar bio oats	380 ↔
Luomuspeltti	
Polar bio oats	570 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Sako vähintään 60.
4) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Maatilojen ympäristötyö helpottuu nykyisestä

Suojakaistan perustaminen on ensi vuodesta lähtien huomattavasti helpompaa kuin tähän asti. Keventyvän valmistelutaakan toivotaan tuovan lisää innokkaita ympäristötyöhön.

HYVINKÄÄ (MT)
Maatalous- ja maaseutupolitiikan uudella ohjelmakaudella viljelijöille on tarjolla vähintäänkin entisenlainen kattaus ympäristönsuojelun vaihtoehtoja.

Toimenpiteistä maksettavien tukien vaatimat hallinnolliset kiemuratkin oikenevat hieman aiemmasta. Esimerkiksi useat nykyiset erityistukisopimukset korvataan sitoumuksilla.

Sitoumuksen tekeminen vaatii viljelijältä vain ilmoitusta lohkolla noudatettavasta toimenpiteestä tukihakemuksessa. Sopimukset taas vaativat huomattavasti enemmän valmistelutyötä.

”Raskas laadintaprosessi kevenee”, lupaa ryhmäpäällikkö **Jarmo Kitula** Uudenmaan elykeskuksesta.

Yksi esimerkki helpottumisesta on suojavyöhykkeiden perustaminen. Se on ensi vuoden alusta lähtien selvästi aiempaa helpompaa, kertoo Uudenmaan elykeskuksen suunnittelija **Johan Sundberg**.

Tähän asti hallinnollinen taakka on karsinut ainakin perustettujen kosteikkojen määrää.

Uudenmaan elykeskuksen alueella arvioitiin päättyneen ohjelmakauden alussa, että kosteikkoja perustettaisiin 200. Toteutettujen määrä jäi kymmenesosaan siitä, Sundberg harmittelee.

Kitula ja Sundberg kertoivat uuden ohjelmakauden vaikutuksista ympäristönhoidon tukiin ympäristöosaaminen maatilan toiminnan vahvuutena -tilaisuudessa Hyvinkäällä torstaina.

Neuvojille ja virkamiehille suunnatun tilaisuuden järjesti Teho plus -hanke. Vastaavia tilaisuuksia on järjestetty jo seitsemällä paikkakunnalla, ja kiertue jatkuu vielä kahdeksalle paikkakunnalle.

Ympäristötyöstä mitattavaa

Viljelijäpuheenvuoron Hyvinkään tilaisuudessa pitänyt espoolainen kasvinviljelijä **Rikard Korkman** korostaa useimpien viljelijöiden olevan lähtökohtaisesti ympäristömyönteisiä. Ongelmana on kuitenkin se, että toimenpiteiden pitää olla tilalle taloudellisesti kannattavia.

Toimenpiteiden vaikutusta pitäisi voida myös mitata. ”Tarvittaisiin indikaattoreita, jotka kertovat viljelijälle, miten on onnistuttu.”

Korkman on itse ollut mukana uusmaalaisessa Ravinnehuuhtoumien hallinta -hankkeessa. Hän on kokenut ympäristötyön mielenkiintoiseksi.

”Viljelijöillä on usein ennakkoluuloja ympäristöasioihin. Mutta kun puhutaan sellaisista ympäristöön myönteisesti vaikuttavista toimenpiteistä, kuten ojituksesta, kalkituksesta tai maan rakenteen ja viljavuuden parantamisesta, kaikki ovat tärkeydestä samaa mieltä.”

Ne myös vaikuttavat tilan talouteen myönteisesti.

”Periaatteena pitää olla: samalla kun satsaat ympäristöön, parannat tilasi kannattavuutta.”

JUHANI REKU

Komissio ennustaa suurta vehnäsatoa

EU-komissio korotti vehnän ja maissin satoennusteitaan keskiviikkona. Vehnäsato on kasvamassa suurimmaksi kuuteen vuoteen. Maissilla yhtä iso sato on saatu viimeksi 1990-luvulla, mikäli ennuste toteutuu.

Leudon talven ansiosta kasvukausi on pari viikkoa edellä tavanomaisesta Keski-Euroopassa ja syysviljat ovat tähkällä.

Komissio povaa vehnäsadoksi 136 miljardia kiloa, mikä on liki 2 miljardia kiloa viimevuotista enemmän. Maissisato on pomppaamassa 4 miljardia kiloa yli 69 miljardiin kiloon.

Ohrasato kutistuu. Vuosi sitten ohraa meni maahan poikkeuksellisen paljon, kun syysviljaala notkahti.

Myös muualla maailmassa satonäkymät ovat kohentuneet. Yhdysvaltojen syysvehnävyöhyke on saanut sateita. Poutaa puolestaan luvataan kylmässä ja märässä värjötelleille maissi- ja kevätvehnäpreerioille. Toukotyöt ovat myöhässä, mutta etenevät taas.

Venäjällä kuivuushuolet kasvavat, mutta maan maatalousministeriö ennustaa silti 100 miljardin kilon viljasatoa, mikä on toteutuessaan suurin sitten 2008.

Satonäkymien elpyminen sysää viljan hintoja alaspäin ja hinnat ovat palanneet lähelle Ukrainan kriisiä edeltänyttä. Pariisissa lähin vehnäfutuuri vajosi viikossa 4 euroa tonnilta päätyen perjantaina 195 euroon.

Suomen hinnoissa on aavistus optimismia tällä viikolla. Ostotarjouksia on listalla 57, joista nousua 4 tarjouksessa.

VEIKKO NIITTYMAA

Kesälammas ja -kana eivät tule toimeen omillaan

Kesäkanat ja -lampaat käyskentelevät yhä useamman omakotitalon ja kesämökin pihamaalla.

On syytä muistaa, että eläinten pitoa koskevia lainsäädännön vaatimuksia on noudatettava eläinten lukumäärästä ja pitoajasta riippumatta.

Omistaja on vastuussa eläintensä terveydestä ja hyvinvoinnista koko niiden eliniän ajan. Eläimen hankinta ei koskaan saa olla hetken mielijohde, sillä niiden hyvinvointi riippuu hoitajan taidoista ja tiedoista.

Hyvä hoitaja ottaa ennalta selvää, millaisen eläimen on hankkimassa, mitä se syö ja miten sitä hoidetaan.

Hän osaa tulkita eläimen käyttäytymistä tietääkseen, milloin se on normaalista poikkeavaa ja esimerkiksi oire sairaudesta.

Kesälampurinkin rekisteröidyttävä

Vaatimus rekisteröityä eläintenpitäjäksi koskee yhdenkin kanan tai lampaan pitäjää huolimatta siitä, onko eläin ostettu tai vuokrattu.

Muistilista kesälampaiden pitäjälle

1. Rekisteröidy lampaan pitäjäksi kuntasi maaseututoimeen.
2. Lisäksi asemakaava-alueella ota yhteyttä kuntasi terveydensuojeluviranomaiseen ja akennusvalvontaan.
3. Noudata lampaiden rekisteröintiin liittyviä määräyksiä.
4. Tutustu lampaita koskeviin eläinsuojelusäädöksiin.
5. Lampaita ulkomailta? Muista tuontivaatimukset!
6. Huolehdi eläintautien vastustamisesta.
7. Pidä kirjaa eläinten lukumäärästä, lääkityksestä ja kuolleista eläimistä. Huom. kirjanpitoa säilytettävä useita vuosia.
8. Tutustu lampaiden teurastus- ja lopetusohjeisiin.
9. Selvitä, miten kuolleen tai lopetetun lampaan voi hävittää.

Muistilista kesäkanojen pitäjälle

1. Rekisteröidy kanojen pitäjäksi kuntasi maaseututoimeen.
2. Lisäksi kaava-alueella ota yhteyttä kuntasi terveydensuojeluviranomaiseen ja rakennusvalvontaan.
3. Seuraa kanojen ulkona pitoon liittyviä määräyksiä. Huom. ei suoria kosketuksia villeihin vesilintuihin.
4. Tutustu kanoja koskeviin eläinsuojelusäädöksiin.
5. Kanoja ulkomailta? Muista tuontivaatimukset!
6. Huolehdi salmonellan sekä muiden tautien vastustamisesta.
7. Pidä kirjaa eläinten lukumäärästä, lääkityksestä ja kuolleista elämistä. Huom. kirjanpitoa säilytettävä useita vuosia.
8. Tutustu kanojen teurastus- ja lopetusohjeisiin.
9. Selvitä, miten kuolleen tai lopetetun kanan voi hävittää.

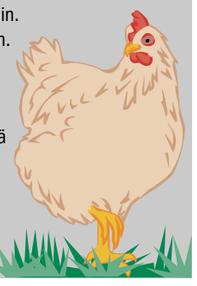

Tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi ja varmistaa, etteivät eläimet aiheuta tautivaaraa toisille eläimille tai ihmisille, kertoo Elintarviketurvallisuusvirasto Evira.

Lammasta hankkiessa on syytä tarkistaa Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelusta, että eläin on rekisterissä. Merkit korvissa eivät yksin riitä, Evira painottaa.

Lampaille ja kanoille ei saa syöttää ruokajätettä, koska silloin eläintaudit voivat levitä. Monet sitkeät virukset selviävät eläinperäisessä ruuassa, vaikka se olisi kuumennettu tai pakastettu.

Kanoille ei saa antaa lihaluutai verijauhoa.

Taudit voivat levitä myös rehujen välityksellä.

Evira suosittelee hankkimaan rehut rekisteröidyiltä rehualan toimijoilta, puhdistamaan ruokinta-astiat ja välineet säännöllisesti sekä suojaamaan rehut tuhoeläimiltä.

Kesälampaiden ja -kanojen teurastamisesta, lopettamisesta ja ruhojen hävittämisestä saa neuvoja esimerkiksi kunnaneläinlääkäriltä ja ympäristönsuojeluviranomaisilta.

Kesäkanojen pitoon perehtynyt tietää, että jos myy tai luovuttaa kananmunia käytettäväksi muualla kuin omassa taloudessa, kanalasta on otettava säännöllisesti salmonellanäytteet.

MAIJA ALA-SIURUA
www.evira.fi
www.ett.fi

Uudet sitoumukset haettavissa

Maaseutuvirasto avaa täydentävän luonnonhaittakorvauksen (lfa), sen kansallisen lisäosan sekä maatalouden ympäristötuen sitoumusten haun niille viljelijöille, joilla ei ole voimassaolevaa sitoumusta ja joille ei voida siirtää sitoumusta toiselta tilalta.

Haku päättyy 16.6.

Lfa-sitoumusta haetaan lomakkeella 419, lfa-lisäosan sitoumusta lomakkeella 176 ja ympäristötukisitoumusta lomakkeella 111.

Hakijoiden pitää myös ilmoittaa eläinmäärä lfa-sitoumuksen lomakkeella 176B ja ympäristötuen lomakkeella 111A.

> Uusia sitoumuksia voi hakea ainoastaan paperilomakkeilla.

Erillistä tukien maksatushakemusta ei tältä vuodelta tarvitse tehdä.

Uusia sitoumuksia ei voi hakea sähköisesti Vipu-palvelussa vaan ainoastaan paperilomakkeilla.

Lomakkeet ja ehdot tulevat tällä viikolla saataville lomakepalveluun (*www.suomi.fi/lomakkeet*) sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisille.

Sitoumusten lopullinen hyväksyminen ratkeaa kesäkuun lopulla, kun eduskunta käsittelee valtion lisätalousarvioehdotuksen.

JUHANI REKU

Vipu suosiossa idässä

Tänä vuonna 70 prosenttia Pohjois-Savon ja Kainuun viljelijöistä jätti sähköisen maataloustukihakemuksen.

Koko maassa noin 60 prosenttia viljelijöistä teki tukihakemuksensa sähköisesti Vipu-palvelussa. Vain Kaakkois-Suomessa sähköisten hakijoiden osuus jäi alle puoleen.

Sähköisten hakemusten osuus kasvoi eniten Lapissa, Uudellamaalla ja Etelä-Savossa.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueista vilkkainta sähköinen haku oli Itä-Lapissa, jossa 77 prosenttia viljelijöistä teki hakemuksensa Vipussa.

Kappalemäärissä mitattuna sähköisiä hakemuksia tehtiin eniten Sydän-Savon maaseutupalveluiden alueella, jossa jätettiin 1 479 hakemusta verkossa.

Elykeskuksittain tarkasteltuna eniten sähköisiä hakemuksia jätettiin Etelä-Pohjanmaalla, 4 246 kappaletta.

MT